

Llywodraeth Cymru

Crynodeb o'r Ymatebion

Mynediad at Fand Eang y Genhedlaeth Nesaf Adolygiad o'r Farchnad Agored 2019

Tachwedd 2019

Mae'r ddogfen yma ar gael yn Saesneg hefyd.
This document is also available in English.

Crynodeb

Cafodd yr Adolygiad o'r Farchnad Agored (OMR) o ran Mynediad at Fand Eang y Genhedlaeth Nesaf ei gynnal rhwng 19^{eg} Gorffennaf 2019 ac 20^{fed} Awst 2019.

Amcan yr Adolygiad hwn oedd deall ble mae buddsoddiad sector cyhoeddus yn rhwydweithiau'r genhedlaeth nesaf o fand eang - a ddiffinnir fel darparu 30MB yr eiliad neu fwy - wedi digwydd eisoes yng Nghymru, ble mae'n digwydd ar hyn o bryd, neu ble mae bwriad iddo ddigwydd yn y tair blynedd nesaf. Y prif reswm dros gynnal Adolygiad 2019 yw deall materion cysylltedd yng Nghymru yn iawn er mwyn i Lywodraeth Cymru ac Awdurdodau Lleol allu cefnogi ymyriadau posib yn y dyfodol. Yn ogystal â cheisio gwybodaeth am Fynediad y Genhedlaeth Nesaf, gofynasom hefyd am fynediad at wasanaethau Gigabit.

Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru Gais am Wybodaeth (Adolygiad 2019) felly, a oedd yn galluogi cwmnïau telathrebu a darparwyr band eang i ymateb gyda gwybodaeth fanwl am eu technoleg rhwydwaith Mynediad y Genhedlaeth Nesaf (NGA), eu darpariaeth NGA ar y pryd (ar lefel un ai eiddo (UPRN¹) neu god post) a'u cynlluniau i gyflwyno NGA ar draws Cymru yn y dyfodol. Cafodd y data a ddaeth i law ei ddadansoddi wedyn gan Lywodraeth Cymru er mwyn dosbarthu eiddo a chodau post yng Nghymru yn ôl eu statws darpariaeth.

Dosbarthu data

Wrth benderfynu ar statws gwasanaethau NGA, roedd Llywodraeth Cymru yn defnyddio gwybodaeth UPRN ar lefel safleoedd a gafwyd gan ddarparwyr telathrebu - os daeth y wybodaeth honno i law. Fodd bynnag, lle na dderbyniwyd ond gwybodaeth ar lefel codau post, roedd Llywodraeth Cymru yn barnu bod y gwasanaethau NGA yn cael eu darparu i ardal y cod post yn ei chyfanrwydd.

O ran data ar lefel safleoedd:

- Mae safle yn troi'n "Llwyd" os mai dim ond un gweithredwr seilwaith band eang sy'n darparu gwasanaethau NGA i'r safle hwnnw.
- Mae safle yn troi'n "Ddu" os oes o leiaf ddau weithredwr seilwaith band eang yn darparu gwasanaethau NGA i'r safle hwnnw.
- Mae pob safle arall yn aros yn "Wyn" h.y. dim gweithredwyr seilwaith band eang NGA yn bresennol.

¹ Cod adnabod alffaniwmerig unigryw ar gyfer pob cyfeiriad ym Mhrydain yw'r Cod Eiddo Unigryw (UPRN), sydd i'w weld yng nghynnyrch Cyfeiriadau yr Arolwg Ordnans. Mae'n darparu cod adnabod cynhwysfawr a chyson drwy gydol oes eiddo – o'r caniatâd cynllunio hyd at ei ddyrchwyl.

O ran data ar lefel codau post:

- Mae cod post yn troi'n Llwyd os mai dim ond un gweithredwr seilwaith band eang sy'n darparu gwasanaethau NGA i'r cod post hwnnw.
- Mae cod post yn troi'n Ddu os oes o leiaf ddau weithredwr seilwaith band eang yn darparu gwasanaethau NGA i'r cod post hwnnw.
- Mae cod post hefyd yn troi'n ddu os oes un darparwr codau post ac un neu fwy o ddarparwyr safleoedd yn darparu gwasanaethau NGA.
- Mae pob cod post arall yn aros yn "Wyn" h.y. dim gweithredwyr seilwaith band eang NGA yn bresennol yn darparu gwasanaethau NGA.

Mae'r Ardal Ymyrryd bosib hefyd yn cynnwys ardaloedd Dan Adolygiad ('safleoedd Dan Adolygiad' a 'chodau post Dan Adolygiad'). Ardaloedd yw'r rhain lle mae darparwyr seilwaith band eang wedi dweud eu bod wedi cynllunio i ddarparu band eang NGA masnachol (yn y 3 blynedd nesaf). Fodd bynnag, ar hyn o bryd nid yw'r diweddariadau NGA hyn a/neu'r gwaith cyflenwi rhwydwaith wedi cael ei brofi a/neu ei orffen yn llwyr eto, ac felly mae'r safleoedd 'mewn perygl' o ran cwblhau'r gwaith a chyflenwi gwasanaethau NGA iddynt Mewn achosion lle tynnir sylw at un ai godau post neu safleoedd fel rhai sydd Dan Adolygiad, bydd cynlluniau cyflenwi y darparwr telathrebu yn cael eu monitro a'u gwirio'n barhaus gan Lywodraeth Cymru. Os na chaiff y cynlluniau masnachol hyn eu gwireddu, byddai'r codau post a/neu'r safleoedd hyn yn cael eu mapio fel NGA Gwyn (a gallent ddod yn rhan o Ardal Ymyrryd yn y dyfodol).

Data a Gynhyrchwyd o'r Ymatebion OMR

Un elfen allweddol i ddeillio o'r ymarferiad OMR hwn yw creu mapiau NGA rhyngweithiol yn dangos y data am safleoedd a chodau post a gynhyrchwyd drwy ddefnyddio'r dosbarthiadau uchod. Mae hwn ar gael ar:

<http://lle.gov.wales/map/ngaomr2019?lang=cy>

Yn ogystal a'r data mapio cyhoeddwyd set ddata 'OMR 19 Ardal Ymyrryd Wen' ar lefel codau post. Bydd ar gael hefyd ar lefel safleoedd o wneud cais drwy'r ymgynghoriad cyhoeddus a fydd yn dilyn. Mae'r data, y map rhyngweithiol a'r ddogfen hon ar gael ar:

Pwrrpas y ddogfen hon

Mae'r ddogfen hon, Crynodeb o'r Ymatebion, yn amlinellu ar lefel uchel y deuddeg (12) ymateb OMR a ddaeth i law a'r camau nesaf yn y broses.

Bydd Ymgynghoriad Cyhoeddus wedi hynny yn galluogi pob un sydd â diddordeb, yn cynnwys y cyhoedd, Awdurdodau Lleol, busnesau a chyflenwyr telathrebu, i gyflwyno sylwadau ar yr ardaloedd NGA gwyn arfaethedig a allai fod yn addas i ymyrryd ynddynt yn y dyfodol. Bydd Llywodraeth Cymru hefyd yn ystyried unrhyw wybodaeth o'r fath a gaiff ei darparu yn ystod yr Ymgynghoriad Cyhoeddus ac wedyn bydd yn cyhoeddi'r ardaloedd NGA Gwyn terfynol a nodir drwy'r broses hon.

Cefndir

Cynhaliodd Llywodraeth Cymru ei Hadolygiad Cyntaf o'r Farchnad Agored (OMR) ac Ymgynghoriad Cyhoeddus ym mis Mehefin 2011. Yn dilyn yr OMR hwn a'r broses gaffael a ddilynodd, dyfarnwyd cytundeb grant Cyflymu Cymru i BT yn 2012 i gyflenwi band eang cyflym iawn i ardal ymyrryd benodedig.

Cyflenwodd Cyflymu Cymru fynediad band eang cyflym iawn i oddeutu 733,000 o gartrefi a busnes yng Nghymru (ar >24Mb yr eiliad), ac o'r rhain gall 717,000 gael cyflymder o 30Mb yr eiliad o leiaf. Cafodd y prosiect ei gyflawni gyda buddsoddiad sector cyhoeddus o fwy na £200m. Y dechnoleg a gyflwynwyd gan Openreach oedd Ffibr i'r Cabinet (FTTC) yn bennaf, gyda rhywfaint o dechnoleg Ffibr i'r Safle (FTTP) sy'n gallu darparu gwasanaeth gigabit. Daeth y rhaglen gyflwyno hon i ben yn 2018.

Yn ystod oes Cyflymu Cymru cafodd dau Adolygiad arall eu cynnal er mwyn cynnal darlun cyfredol o'r newidiadau o ran cysylltedd yng Nghymru ac o gynlluniau darparwyr telathrebu preifat. Yn sgil Adolygiad yn 2014 cafodd rhagor o safleoedd eu cynnwys yng nghytundeb grant Cyflymu Cymru.

Cynhaliwyd Adolygiad pellach yn 2017 i ailasesu nifer yr adeiladau Gwyn a oedd yn dal ar ôl yng Nghymru. Ar sail yr wybodaeth a gynhyrchwyd, mae prosiect pellach gan Lywodraeth Cymru i gyflwyno ffibr wedi cael ei gaffael. Bydd yn talu am y gwaith o gysylltu 26,000 pellach o safleoedd ar draws Cymru. Y bwriad yw darparu technoleg FTTP i'r holl safleoedd hyn. Bydd hyn yn digwydd drwy

£26m o gymhorthdal cyhoeddus gan Lywodraeth Cymru a chyllid gan yr UE.

Manylion yr Ymgynghoriad

Hyd

Roedd yr Adolygiad yn agored rhwng: 19^{eg} Gorffennaf 2019 a 20^{fed} Awst 2019. I sicrhau bod y farchnad yn cyfrannu mor eang â phosib, cafodd Cais am Wybodaeth yr Adolygiad ei anfon at 358 o gyflenwyr, yn cynnwys y cyflenwyr hynny y gwyddom fod ganddynt seilwaith band eang ar draws Cymru ac eraill y gwyddom fod ganddynt (neu y tybir fod ganddynt efallai) gynlluniau i ddefnyddio rhwydweithiau ar draws Cymru.

Gofynnodd sawl cyflenwr telathrebu am estyniad i ddyddiad cau gwreiddiol yr Adolygiad (sef 20^{fed} Awst 2019). Cytunodd Llywodraeth Cymru i estyniad hyd at 30^{ain} Awst 2019.

Ar ôl i'r cyflwyniadau i'r Adolygiad ddod i law, cafodd yr wybodaeth ei hadolygu i weld a oedd yn gyflawn ac i ganfod a oedd unrhyw anghysondebau neu gamgymeriadau yn y data a ddarparwyd. Dangosodd yr adolygiad cychwynnol hwn fod bylchau yn yr ymatebion a gyflwynwyd gan sawl cyflenwr, a oedd yn golygu na allai Llywodraeth Cymru asesu honiadau'r cyflenwr ynglŷn â'i ddarpariaeth band eang ar draws Cymru. Felly, anfonwyd negeseuon ebost yn gofyn un ai am eglurhad o'r wybodaeth a ddarparwyd, neu am wybodaeth ychwanegol a oedd yn ofynnol er mwyn sefydlu hyd a lled eu darpariaeth NGA, eu cynlluniau cyflwyno i'r dyfodol, dyluniad a dimensiynau eu rhwydweithiau, neu i gywiro camgymeriadau yn y data.

Lleoliad y Wefan

<https://llyw.cymru/mynediad-fand-eang-y-genhedlaeth-nesaf-adolygiad-or-farchnad-agored-2019>

Ymatebion

Daeth deuddeg (12) cyflwyniad OMR i law oddi wrth gyflenwyr telathrebu a gafodd eu gwerthuso fel rhan o'r broses OMR.

Amlinellir manylion ymatebion y cyflenwyr telathrebu hyn isod, a rhoddir darlun lefel uchel o sut mae eu data OMR wedi cael ei drin gan Lywodraeth Cymru.

Sylwch: mae'r holl ymatebion OMR a ddaeth i law Llywodraeth Cymru yn ddarostyngedig i gymalau cyfrinachedd busnes ac ni fyddant felly yn cael eu cyhoeddi'n llawn.

Sefydliad: Airband

Derbyniwyd: 30/08/19

Gohebiaeth Bellach: Anfonwyd cais ebost at Airband ar 02/09/2019 yn gofyn am eglurhad pellach ynglŷn â darpariaeth ei rwydwaith gan nad oedd y safleoedd a gyflwynwyd yn ôl pob golwg yn cyfateb i'r datrysiad technolegol a gynigiwyd. Nid oes unrhyw wybodaeth bellach wedi dod i law oddi wrth Airband. O ganlyniad, cafodd data ei ddefnyddio o gytundeb grant blaenorol Llywodraeth Cymru gyda Airband i ddangos y codau post a wasanaethir ac i bennu'r Ardal Ymyrryd.

Canlyniadau: Defnyddiwyd data Profi a Gwirio o gytundeb grant Airband a ariannwyd gan Lywodraeth Cymru i gadarnhau cwrdd darpariaeth Airband. Y drefn hon a ddefnyddiwyd yn flaenorol hefyd ar OMR 2017 a'r broses Ymgynghori â'r Cyhoedd.

Casgliad: Mae'r codau post o fewn darpariaeth rhwydwaith Airband a oedd wedi pasio proses Profi a Gwirio Llywodraeth Cymru wedi'u cynnwys yn yr Ymgynghoriad Cyhoeddus ac mae'r codau post hyn wedi cael eu tynnu o'r Ardal Ymyrryd (fel rhwydwaith sydd wedi'i ariannu â Chymorth Gwladwriaethol yn flaenorol).

Anfonwyd hysbysiad drwy ebost at Airband yn nodi ein casgliad ar y 31^{ain} Hydref.

Sefydliad: Bogons

Derbyniwyd: 20/08/19

Gohebiaeth Bellach: Anfonwyd ceisiadau ebost at Bogons ar 27/08/19, 28/08/19 a 03/09/2019 yn gofyn am wybodaeth dechnegol ychwanegol am ei rwydwaith i ategu'r hyn yr oedd yn ei honni am ei ddarpariaeth. Gofynnwyd hefyd am fanylion ei ddarpariaeth yng Ngogledd Cymru. Fodd bynnag, ni ddaeth unrhyw wybodaeth bellach o law oddi wrth Bogons.

Canlyniadau: Nid oedd digon o fanylion am hyd a lled rhwydwaith Bogons un ai i brofi gallu'r ddarpariaeth bresennol nac i ddangos sut y gellid ymdopi â thwf yn y rhwydwaith tra'n cynnal y lefelau gwasanaeth penodedig i bob defnyddiwr. Ni ddarparwyd unrhyw fanylion am yr union dechnoleg radio, dyluniad y rhwydwaith na'r dopoleg a ddefnyddiwyd yn y

rhwydwaith mynediad di-wifr sefydlog. Ni ddisgrifiwyd ychwaith sut yr oedd y rhwydweithiau craidd, mynediad ac ôl-drosglwyddo wedi cael eu dylunio i gyflenwi gwasanaethau band eang cyflym iawn i'r nifer o safleoedd a wasanaethir (63,000).

Casgliad: Cafodd y cyflwyniad ei ddiystyru ac ni chafodd ei gynnwys yn yr ymgynghoriad.

Anfonwyd hysbysiad drwy ebost at Bogons yn nodi ein casgliad ar y 31^{ain} Hydref.

Sefydliad: Broadway Partners

Derbyniwyd: 20/08/19

Gohebiaeth Bellach: Anfonwyd cais ebost at Broadway Partners ar 27/09/19 a 02/09/19 yn gofyn am eglurhad pellach ynglŷn â darpariaeth ei rwydwaith, gan nad oedd y safleoedd a gyflwynwyd yn ôl pob golwg yn cyfateb i'r datrysiad technolegol a gynigiwyd. Daeth gwybodaeth bellach i law oddi wrth Broadway Partners ar 06/09/2019.

Canlyniadau: Darparodd Broadway Partners dystiolaeth fod ei brosiect i ehangu ei rwydwaith craidd Gigabit ar draws y sir yn Sir Fynwy yn ddichonadwy yn dechnegol a masnachol, a bod ei gynllun yn cael ei asesu gan Gyngor Sir Fynwy ar y pryd. Fodd bynnag, er bod tystiolaeth wedi'i darparu yn ategu'r honiad ynglŷn â'r ddarpariaeth yn Sir Fynwy, yn cynnwys darparu mynediad 30Mb yr eiliad i safleoedd a chadw at ganllawiau technoleg BDUK, nid oedd y dogfennau ategol yn ddigonol i gefnogi haerriad Broadway y byddai'n darparu ar gyfer tua 71,248 safle. Nid oedd ychwaith yn egluro sut y gellid ymdopi â'r lefel hon o dwf yn y rhwydwaith tra'n cynnal cyflymderau NGA 30Mb yr eiliad i bob defnyddiwr. Hefyd, ni chafodd unrhyw wybodaeth dechnegol, yn cynnwys cydymffurfio â gofynion technoleg NGA, ei darparu gan Broadway Partners ynglŷn â'r safleoedd presennol a pha un a oedd y rhwydwaith mynediad di-wifr sefydlog wedi'i seilio ar ei ddatrysiadau 60GHz, 5GHz neu amleddau darlledu gwag yn y sbectrwm di-wifr .

Casgliad: Cafodd y cyflwyniad ei ddiystyru ac ni chafodd ei gynnwys yn yr ymgynghoriad.

Anfonwyd hysbysiad drwy ebost at Broadway Partners yn nodi ein casgliad ar y 31^{ain} Hydref.

Sefydliad: CityFibre

Derbyniwyd: 14/08/19

Gohebiaeth Bellach: Dim gohebiaeth bellach.

Canlyniadau: Cadarnhaodd CityFibre mai dim ond gwasanaethau cyfanwerthu gwibgyswllt i fusnesau/ailwerthwyr y mae ei rwydwaith yn eu darparu. Yn ei gyflwyniad OMR, cadarnhaodd nad yw ar hyn o bryd yn darparu'u dechnoleg ffibr yn uniongyrchol i ddefnyddwyr yng Nghymru. Nodwyd bod CityFibre yn darparu cynhyrchion Ffibr i'r Cartref (FTTH) ledled y

DU drwy ei bartner ISP (Darparwr Gwasanaethau Rhynggrwyd), Vodafone. Fodd bynnag, dywedodd CityFibre nad oes ganddo unrhyw gynlluniau i fuddsoddi yng Nghymru ar hyn o bryd.

Casgliad: Cafodd y cyflwyniad ei ddiystyru ac ni chafodd ei gynnwys yn yr ymgynghoriad.

Anfonwyd hysbysiad drwy ebost at CityFibre yn nodi ein casgliad ar y 31^{ain} Hydref.

Sefydliad: ComWales

Derbyniwyd: 20/08/19

Gohebiaeth Bellach: Anfonwyd cais ebost at ComWales ar 20/08/19 a 27/08/19, yn gofyn am wybodaeth ychwanegol nad oedd wedi'i chynnwys yn ei gyflwyniad OMR ac yn ceisio eglurhad o ran y safleoedd a oedd yn cael eu hawlio gan ei ddatrysiad technoleg. Cafodd yr wybodaeth hon ei chyflenwi gan ComWales ar 20/08/19 a 27/08/19.

Canlyniadau: Manwerthwr sy'n ailwerthu gwasanaethau band eang yn unig yw ComWales ar hyn o bryd. Mae'r safleoedd yr honnir yn ei gyflwyniad OMR fod ganddynt fand eang NGA yn cael darpariaeth drwy rwydwaith (a chynhyrchion) Openreach ar hyn o bryd. Felly, mae'r rhain wedi cael eu hawlio'n barod o dan ymateb OMR Openreach ei hun.

Casgliad: Cafodd y cyflwyniad ei ddiystyru ac ni chafodd ei gynnwys yn yr ymgynghoriad.

Anfonwyd hysbysiad drwy ebost at ComWales yn nodi ein casgliad ar y 31^{ain} Hydref.

Sefydliad: Fibrespeed

Derbyniwyd: 12/08/19

Gohebiaeth Bellach: Dim gohebiaeth bellach.

Canlyniadau: Dim ond manylion ei leoliadau Pwynt Presenoldeb (PoP) ar draws Gogledd Cymru a ddarparwyd gan FibreSpeed, yn hytrach nag unrhyw fanylion am nifer y safleoedd sy'n cael eu cwmpasu gan ei dechnoleg. Er iddo gadarnhau ei fod yn darparu gwasanaethau cyfanwerthu gwibgyswllt i fusnesau/ailwerthwyr, ni wnaeth nodi pa ddarparwyr telathrebu yng Ngogledd Cymru sy'n defnyddio'i rwydwaith i gyflenwi gwasanaethau NGA i ddefnyddwyr. Cafodd ardal darpariaeth rhwydwaith FibreSpeed ei chynnwys felly yn yr Ardal Ymyrryd bosib.

Casgliad: Cafodd y cyflwyniad ei ddiystyru ac ni chafodd ei gynnwys yn yr ymgynghoriad.

Anfonwyd hysbysiad drwy ebost at FibreSpeed yn nodi ein casgliad ar y 31^{ain} Hydref.

Sefydliad: Gigaclear

Derbyniwyd: 20/08/19

Gohebiaeth Bellach: Dim gohebiaeth bellach.

Canlyniadau: Er bod rhwydwaith Gigaclear yn defnyddio technoleg sy'n cydymffurfio â'r gofynion NGA, ar hyn o bryd i chwe safle yng Nghymru y mae'n darparu gwasanaethau NGA. Nid oedd gan Gigaclear ychwaith unrhyw gynlluniau i ehangu'r rhwydwaith hwn ar draws Cymru.

Casgliad: Darparodd Gigaclear dystiolaeth ddigonol ei fod yn darparu gwasanaethau band eang NGA i'r safleoedd a nodwyd o fewn ei ddarpariaeth ac roedd ei rwydwaith yn unol â'r canllawiau technoleg NGA. Felly, mae'r safleoedd yr oedd Llywodraeth Cymru yn gallu'u hadnabod wedi cael eu cynnwys yn yr Ymgynghoriad Cyhoeddus a chawsant eu tynnu o'r Ardal Ymyrryd. Nid yw'r safleoedd eraill ychwanegol o fewn ôl-troed Gigaclear wedi cael eu cynnwys yn yr ymgynghoriad.

Anfonwyd hysbysiad drwy ebost at Gigaclear yn nodi ein casgliad ar y 31^{ain} Hydref.

Sefydliad: ITS Technology

Derbyniwyd: 14/08/19

Gohebiaeth Bellach: Anfonwyd cais ebost at ITS Technology ar 15/08/19 yn gofyn am wybodaeth ychwanegol nad oedd wedi'i chynnwys yn ei gyflwyniad OMR. Cafodd yr wybodaeth hon ei chyflenwi gan ITS Technology ar 16/08/19 a 03/09/19.

Canlyniadau: Darparodd ITS Technology dystiolaeth ddigonol yn ei gyflwyniad OMR fod gan seilwaith ei rwydwaith y capasiti i gyflenwi cyflymderau band eang o >30Mb yr eiliad a chadw at ganllawiau technoleg BDUK. Roedd a wnelo cyflwyniad ITS Technology â 170 o godau post, sy'n cyfateb i 2,436 o safleoedd.

Casgliad: Mae 170 codau post, sy'n cyfateb i 2,436 safle, wedi cael eu dosbarthu'n rhai Llwyd neu Ddu a'u tynnu o'r Ardal Ymyrryd.

Anfonwyd hysbysiad drwy ebost at ITS Technology yn nodi ein casgliad ar y 31^{ain} Hydref.

Sefydliad: Openreach

Derbyniwyd: 20/08/19

Gohebiaeth Bellach: Anfonwyd ebost at Openreach ar 28/08/19 yn gofyn am wybodaeth bellach ynglŷn â'i wasanaethau sy'n gallu darparu Gigabit. Cafwyd gwybodaeth ddiwygiedig gan Openreach ar 6ed Medi, a oedd yn cynnwys gwybodaeth am ei gynlluniau ar gyfer y dyfodol. Roedd modd felly i Lywodraeth Cymru adnabod yr eiddo dan sylw fel rhai sydd o Dan Adolygiad.

Canlyniadau: Er nad oedd y cyflwyniad yn cynnwys yr holl dystiolaeth ategol y gofynnwyd amdani, caiff Openreach ei ystyried yn ddarparwr telathrebu cydnabyddedig yn sgil OMRs blaenorol, a gwyddom fod gan ei seilwaith ffibr i'r cabinet (FTTC)

a ffibr i'r safle (FTTP) y gallu i gyflenwi gwasanaethau a chynhyrchion NGA yn genedlaethol.

Casgliad: Cafodd y rhestr o safleoedd lle mae gwasanaethau NGA ar gael ei chynnwys yn yr Ymgynghoriad Cyhoeddus a chawsant eu tynnu o'r Ardal Ymyrryd. Mae'r safleoedd hynny a nodwyd gan Openreach fel rhai sy'n rhan o'i rwydwaith arferol wedi cael eu nodi fel rhai sydd o Dan Adolygiad. Mae'r safleoedd hyn sydd o Dan Adolygiad wedi cael eu gadael allan o'r Ardal Ymyrryd. Fodd bynnag, byddant yn parhau i gael eu monitro a'u gwirio a byddir yn sicrhau eu hansawdd fel rhan o oruchwyliaeth Llywodraeth Cymru o gynllun adeiladu Openreach. Os bydd darpariaeth y rhwydwaith yn newid yn sylweddol, gallai'r safleoedd hyn gael eu mapio fel NGA Gwyn a dod yn rhan o Ardal Ymyrryd bosib a chynllun caffael gan Lywodraeth Cymru yn y dyfodol.

Anfonwyd hysbysiad drwy ebost at Openreach yn nodi ein casgliad ar y 31^{ain} Hydref.

Sefydliad: Rural Technologies

Derbyniwyd: 23/08/19

Gohebiaeth Bellach: Anfonwyd cais ebost at Rural Technologies ar 27/08/19, 29/08/19 a 02/09/2019 yn gofyn am wybodaeth dechnegol ychwanegol i ategu'i honiadau o ran ei ddarpariaeth, ac yn gofyn am wybodaeth nad oedd wedi'i chynnwys yn y cyflwyniad OMR .

Canlyniadau: Darparodd Rural Technologies rywfaint o wybodaeth i ategu'i gyflwyniad OMR yn cynnwys gwybodaeth am ei rwydwaith a manylion safonau technoleg a dyluniad rhwydwaith ei NGA.

Casgliad: Cafodd y cyflwyniad ei ddiystyru ac ni chafodd ei gynnwys yn yr ymgynghoriad.

Anfonwyd hysbysiad drwy ebost at Rural Technologies yn nodi ein casgliad ar y 31^{ain} Hydref.

Sefydliad: Secure Web Services (SWS)

Derbyniwyd: 30/08/19

Gohebiaeth Bellach: Dim gohebiaeth bellach.

Canlyniadau: Nid oedd digon o fanylion am hyd a lled rhwydwaith SWS un ai i brofi gallu'r ddarpariaeth bresennol nac i ddangos sut mae'r rhwydwaith yn cyrraedd y safon NGA isaf sydd wedi'i phennu. Ni ddarparwyd unrhyw fanylion am yr union dechnoleg radio, dyluniad y rhwydwaith na'r dopoleg a ddefnyddiwyd yn y rhwydwaith mynediad di-wifr sefydlog. Ni ddisgrifiwyd ychwaith sut yr oedd y rhwydweithiau craidd, mynediad ac ôl-drosglwyddo wedi cael eu dylunio i gyflenwi gwasanaethau band eang cyflym iawn i'r 4,566 safle a gyflwynwyd.

Casgliad: Cafodd y cyflwyniad ei ddiystyru ac ni chafodd ei gynnwys yn yr ymgynghoriad.

Anfonwyd hysbysiad drwy ebost at Secure Web Services yn nodi ein casgliad ar y 31^{ain} Hydref.

Sefydliad: Virgin Media

Derbyniwyd: 20/08/19

Gohebiaeth Bellach: Dim gohebiaeth bellach.

Canlyniadau: Mae Virgin Media wedi darparu tystiolaeth ddigonol ei fod yn darparu gwasanaethau NGA ar draws Cymru a chaiff ei ystyried yn ddarparwr telathrebu cydnabyddedig yn sgil OMRs blaenorol.

Casgliad: Cafodd y rhestr o godau post lle mae gwasanaethau NGA ar gael ei chynnwys yn yr Ymgynghoriad Cyhoeddus a chawsant eu tynnu o'r Ardal Ymyrryd. Mae'r safleoedd hynny a nodwyd gan Virgin Media fel rhai sy'n rhan o'i gynllun adeiladu 2019 wedi cael eu nodi fel rhai sydd o 'Dan Adolygiad'. Mae'r safleoedd hyn sydd o 'Dan Adolygiad' wedi cael eu gadael allan o'r Ardal Ymyrryd. Fodd bynnag, byddant yn parhau i gael eu monitro a'u gwirio a byddir yn sicrhau eu hansawdd fel rhan o oruchwyliaeth Llywodraeth Cymru o gynllun adeiladu Virgin Media. Os bydd darpariaeth y cynllun adeiladu yn newid yn sylweddol, gallai'r safleoedd hyn gael eu mapio fel NGA Gwyn a dod yn rhan o Ardal Ymyrryd bosib a chynllun caffael gan Lywodraeth Cymru yn y dyfodol.

Anfonwyd hysbysiad drwy ebost at Virgin Media yn nodi ein casgliad ar y 31^{ain} Hydref.

**Gohebiaeth
Ychwanegol**

Daeth yr ohebiaeth ychwanegol ganlynol i law'r Adolygiad oddi wrth y cyflenwyr telathrebu a ganlyn:

Sefydliad: 1a Aerials

Derbyniwyd: 04/08/19

Gohebiaeth: Ebost yn egluro nad yw'n cyflenwi gwasanaethau band eang yn uniongyrchol ar draws Cymru.

Canlyniad: Ni chymerwyd unrhyw gamau gweithredu pellach.

Sefydliad: Aspects Business Communications

Derbyniwyd: 15/08/19

Gohebiaeth: Yn cadarnhau mai dim ond ailwerthwr band eang i Ddarparwyr Gwasanaethau Rhyngwryd (ISPs) yw.

Canlyniad: Ni chymerwyd unrhyw gamau gweithredu pellach.

Sefydliad: Astrix Integrated Systems

Derbyniwyd: 14/08/19

Gohebiaeth: Yn cadarnhau nad yw mwyach yn ymwneud â chyflenwi gwasanaethau band eang.

Canlyniad: Ni chymerwyd unrhyw gamau gweithredu pellach.

Sefydliad: Bentley Walker

Derbyniwyd: 23/08/19

Gohebiaeth: Ebost yn egluro mai dim ond gwasanaethau band eang lloeren y mae'n eu darparu ar hyn o bryd. Fodd bynnag, nid oes ganddynt y gallu ar hyn o bryd i gydymffurfio â'r meini prawf technegol NGA o >30Mb yr eiliad.

Canlyniad: Ni chymerwyd unrhyw gamau gweithredu pellach.

Sefydliad: Cerberus Networks Ltd

Derbyniwyd: 23/08/19

Gohebiaeth: Yn cadarnhau mai dim ond ailwerthwr band eang i ISPs yw, yn cyflenwi cynhyrchion FTTPoD /FoD drwy rwydwaith Openreach.

Canlyniad: Ni chymerwyd unrhyw gamau gweithredu pellach.

Sefydliad: Line Broker

Derbyniwyd: 15/08/19

Gohebiaeth: Yn cadarnhau nad oedd yr Adolygiad yn rhywbeth y byddai Line Broker yn ymateb iddo.

Canlyniad: Ni chymerwyd unrhyw gamau gweithredu pellach.

Sefydliad: SEACOM

Derbyniwyd: 15/08/19

Gohebiaeth: Yn cadarnhau nad oes ganddo unrhyw gysylltedd yng Nghymru.

Canlyniad: Ni chymerwyd unrhyw gamau gweithredu pellach.

Sefydliad: Sky UK Ltd

Derbyniwyd: 14/08/19

Gohebiaeth: Yn cadarnhau bod Sky ar hyn o bryd yn darparu'i wasanaethau band eang ar draws Cymru drwy Openreach, a neb arall.

Canlyniad: Ni chymerwyd unrhyw gamau gweithredu pellach.

Y Camau Nesaf

Drwy ddefnyddio Address Base Premium (epoch 69) yr Arolwg Ordans fel set ddata graidd, defnyddiwyd y data OMR a gyflwynwyd gan y cyflenwyr telathrebu i gynhyrchu'r rhestr safleoedd NGA gwyn a'r mapiau gan ddefnyddio meini prawf Gwyn, Llwyd, Du a Dan Adolygiad yr NGA. O fewn ein dadansoddiad OMR a'r gwaith mapio, cafodd y safleoedd a/neu'r data ar lefel codau post canlynol eu tynnu o'r Ardal Ymyrryd (ardaloedd NGA Gwyn) gan fod yr ardaloedd hyn eisoes yn cael eu gwasanaethu gan wasanaethau NGA (neu fod bwriad i ddarparu gwasanaeth iddynt yn y tair blynedd nesaf).

Roedd hyn yn cynnwys:

- Ymateb OMR Virgin Media o ran codau post
- Ymateb OMR Openreach o ran safleoedd
- Ymateb OMR ITS Technology o ran codau post
- Ymateb OMR Gigaclear o ran safleoedd

- Codau post > 30MB yr eiliad Airband, wedi'u profi a'u gwirio
- Safleoedd sydd wedi cael cyllid un ai gan Allwedd Band Eang Cymru (ABeC) a Chynlluniau Taleb Gwibgyswllt, neu Gynllun Talebau Band Eang Gigabit BDUK (Building Digital UK)

Arweiniodd hyn at Ardal Ymyrryd sy'n cynnwys 16,803 codau post gwyn, sy'n cyfateb i 96,111 o safleoedd Gwyn. Mae'r rhestr hon yn cael ei diffinio felly fel 'Ardal Ymyrryd Wen OMR 19'.

Bydd y map NGA rhyngweithiol, ynghyd â'r Ardal Ymyrryd NGA Wen, yn cael eu defnyddio ar y cyd â'r Ymgynghoriad Cyhoeddus. Bydd yr ymgynghoriad hwn ar gael ar Borthol Ymgynghori Llywodraeth Cymru.

Diben yr Ymgynghoriad Cyhoeddus yw cadarnhau bod yr Ardal Ymyrryd a luniwyd yn sgil y broses OMR yn gywir.

Bydd yr Ymgynghoriad Cyhoeddus yn galluogi pob un sydd â diddordeb - y cyhoedd, Awdurdodau Lleol, busnesau a chyflenwyr telathrebu - i gyflwyno sylwadau ar yr Ardal Ymyrryd arfaethedig.

Ar ôl cwblhau'r Ymgynghoriad Cyhoeddus bydd Llywodraeth Cymru wedyn yn cyhoeddi ei Hardal Ymyrryd derfynol, ar ôl rhoi sylw i ganlyniad yr Ymgynghoriad Cyhoeddus. Bydd yr Ardal Ymyrryd yn help i ddeall materion cysylltedd yng Nghymru er mwyn i Lywodraeth Cymru ac Awdurdodau Lleol allu cefnogi ymyriadau posib yn y dyfodol.